

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ  
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_ проф. Г. В. Лаврик

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

навчальної дисципліни

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Освітня програма/ спеціалізація	«Публічне адміністрування» <i>(назва)</i>
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування <i>(код, назва галузі знань)</i>
Ступінь вищої освіти	магістр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

**ПОЛТАВА – 2021**

**Укладач:**

Гладкий С. О., професор кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,  
д. ю. н., професор

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства  
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

**ПОГОДЖЕНО:**

Гарант освітньої програми «Публічне адміністрування»  
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування  
ступеня магістра

\_\_\_\_\_ І.І.Крилова  
(підпис)

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2021 року

## ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни .....	4
Розділ 2 Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни .....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	8
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни .....	12
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів .....	23
Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу.....	26
Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації.....	27

## Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни  
«Методологія та організація наукових досліджень»

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки – висхідна
2. Кількість кредитів за ЄКТС – 3
3. Кількість модулів – 2
4. Обов'язкова у відповідності до навчального плану
5. Курс – 1
6. Семестр – 1
7. Кількість годин:
– загальна кількість: 1 семестр – 90
– лекції: 1 семестр – 18
– семінарські заняття: 1 семестр – 14
– самостійна робота: 1 семестр – 58
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен

## **Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни**

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є розширення й поглиблення знань здобувачів вищої освіти, які навчаються за магістерською програмою, щодо теоретичних засад, методології, технологій та організації наукових досліджень, а також розвиток умінь і навичок науково-дослідної роботи, які мають реалізуватися ними при підготовці навчальних і наукових робіт.

Завданням навчальної дисципліни є поглиблення та конкретизація уявлень про науку як систему знань і методологічний інструментарій практично орієнтованого пізнання соціальної дійсності; опанування системи методологічних підходів та методів наукових досліджень, осмислення плюралістичності її парадигмальних засад і світоглядних основ; ознайомлення з ключовими технологіями наукового пізнання, основними принципами та етапами організації наукового дослідження; надання здобувачам вищої освіти методичних рекомендацій щодо проведення самостійних наукових досліджень, виконання ними окремих видів навчально-дослідних і наукових робіт.

У результаті вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» студенти повинні:

### **знати:**

- організаційні засади здійснення наукових досліджень та сучасні вимоги щодо їх ресурсного забезпечення;
- теоретичні основи здійснення наукових досліджень, зокрема, їх види, критерії науковості знань тощо;
- структуру і логіку наукового дослідження, його основні етапи;
- сучасні парадигмальні засади науково-юридичного пізнання;
- загальні та спеціальні методи наукових досліджень;
- методи і засоби пошуку і обробки наукової інформації;
- загальні вимоги щодо підготовки, оформлення і захисту магістерських та інших студентських наукових (навчально-наукових) робіт;
- форми наукової комунікації.

### **уміти:**

- володіти методами організації науково-дослідної діяльності;
- формулювати тему наукової роботи;
- розрізняти і визначати об'єкт і предмет дослідження;
- формулювати актуальність, новизну, теоретичну і практичну значущість дослідження;

- оцінювати придатність методів дослідження та визначати достовірність і об'єктивність одержаних наукових результатів;
- здійснювати самостійний пошук наукової інформації;
- здійснювати добір фактичного матеріалу;
- оформлювати наукові результати згідно вимог МОН України;
- презентувати результати наукового дослідження.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків. ДРН 14. Аналізувати та оцінювати практику застосування державних стандартів освіти та національного освітнього законодавства.
2.	ЗК4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.	
3.	ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.	

### **Розділ 3. Програма навчальної дисципліни**

Програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітня програма «Публічне адміністрування», затвердженої наказом по університету від 20 лютого 2019 року № 36-Н.

#### **ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

##### **Модуль I. Методологія наукових досліджень**

###### **Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів**

Поняття та основні функції науки. Об'єкт і предмет науки. Класифікація наук.

Наукове дослідження як основна форма розвитку науки. Класифікація наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Методологія науки як основа наукового дослідження, її поняття та структура. Функції методології науки. Метод, методика і техніка дослідження. Наукові методи та методи практичної діяльності. Класифікація методів науки.

Предметна та цільова обумовленість методів науки. Проблема належності, допустимості, істинності, доцільності при виборі методу дослідження.

Наукові поняття та категорії як знаряддя наукового мислення.

###### **Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень**

Наукове дослідження як процес наукового мислення та фіксації його результатів. Плюралістичність світоглядних засад наукового мислення.

Поняття типу (стилю) наукового мислення, наукової парадигми та наукової картини світу, їх взаємообумовленість. Типологія стилів наукового мислення (класичний, некласичний, постнекласичний стилі). Парадигми і наукові революції. Міжпарадигмальний діалог.

Філософсько-світоглядні підходи в наукових дослідженнях (матеріалістичний та ідеалістичний; діалектичний та метафізичний; визнання чи заперечення об'єктивних соціальних закономірностей та можливості їх пізнання й ін.).

###### **Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання**



Поняття суб'єкта наукового пізнання. Парадигмальні відмінності в розумінні взаємозв'язку і взаємодії суб'єкта та об'єкта наукового пізнання. Суб'єкт наукового пізнання з погляду неklasичної парадигми.

Здатність до саморефлексії (самопізнання) як фахова компетенція сучасного науковця. Самосвідомість науковця, її роль у процесі самопізнання та наукового пізнання.

Саморефлексивна установка свідомості та способи її реалізації у процесі пізнання.

#### **Тема 4. Методологічні підходи у наукових дослідженнях**

Поняття наукового підходу. Співвідношення наукового підходу та наукового методу. Методологічні принципи.

Загальна характеристика системи науково-методологічних підходів. Історичний підхід. Логічний підхід. Герменевтичний підхід. Порівняльний підхід. Ціннісний (аксіологічний) підхід. Системний підхід. Синергетичний підхід. Поведінковий (біхевіористський) підхід. Гуманістичний підхід. Кібернетичний підхід. Структурний підхід. Функціональний підхід. Системно-функціональний підхід. Інституціональний підхід. Інтерсуб'єктивістський підхід. Комплексний підхід.

#### **Тема 5. Методи наукових досліджень**

Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів. Методи теоретичних та емпіричних досліджень. Формально-логічні процедури (аналіз, синтез, індукція, дедукція та ін.). Системний метод. Структурний метод. Функціональний метод. Порівняльний метод.

Наукові методи пізнання, що застосовуються суміжними науками або групами наук. Історичний метод. Психологічний метод. Метод конкретно-соціологічного дослідження. Інституціональний метод. Математичні та статистичні методи. Кібернетичний та інші методи технічних наук.

Поняття та загальна характеристика спеціальних методів наукового пізнання.

## **Модуль II. Організація наукових досліджень**

#### **Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень**

Організаційні засади наукової діяльності в Україні. Поняття про науковий напрям і наукову школу.

Склад та підготовка наукових кадрів в Україні. Наукові ступені та вчені звання в Україні: сутність, значення, порядок присудження. Статус науковця.

Організація наукових досліджень у вищому навчальному закладі. Університет як суб'єкт наукової діяльності.

Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері. Чинні міжнародні програми, які діють в Україні. Організація наукових грантів та проектів обміну науковим досвідом між українськими та зарубіжними вченими. Стажування за кордоном. Партнерські відносини споріднених університетів Європи й України.

### **Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень**

Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень. Роль і функції наукової інформації.

Система джерел наукової інформації: бібліотечні фонди, архівні фонди. Друковані джерела: книги, журнали, збірки матеріалів тощо. Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет.

Специфіка джерел правової інформації. Нормативно-правові документи. Матеріали юридичної практики. Правова статистика.

Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження.

Основні правила посилання і цитування. Оформлення списку використаних джерел і літератури (вимоги ДСТУ).

### **Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення**

Процес наукового дослідження, його характеристики та етапи проведення.

Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження.

Тема наукового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації. Науковий напрямок. Наукове питання.

Поняття наукової проблеми. Види наукових проблем. Постановка і уточнення наукової проблеми. Проблемна ситуація. Наукова проблема і наукова теорія.

Поняття наукової гіпотези. Види наукових гіпотез. Етапи розробки наукової гіпотези. Постановка і формулювання наукової гіпотези. Способи підтвердження наукової гіпотези (теоретичні та експериментальні дослідження). Наукове обґрунтування та наукові пояснення. Наукова гіпотеза і наукова теорія.

### **Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження**

Науковий стиль мовлення. Наукова українська мова. Виразність і мова тексту наукової праці.

Поняття наукової термінології. Правильність застосування наукової термінології.

Форми наукових праць: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Наукові семінари, конференції, конгреси. Спеціалізована комунікація через Інтернет.

Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії.

## **Тема 10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження**

Поняття, мета і завдання науково-дослідної роботи студентів. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки фахівця. Види та форми науково-дослідної роботи студентів. Участь у діяльності наукового студентського гуртка. Участь у діяльності студентського дискусійного клубу. Магістерська робота.

Організація підготовки та захисту магістерської роботи. Обов'язки наукового керівника магістерської роботи. Обов'язки студента з виконання магістерської роботи.

Структура магістерської роботи, її розробка.

Обрання та затвердження теми магістерської роботи. Складання плану і графіка виконання магістерської роботи. Робота з літературою, нормативними актами та іншими джерелами.

Вимоги до змісту магістерської роботи. Актуальність дослідження. Вибір об'єкта та предмета дослідження. Мета і завдання дослідження. Новизна і практичне значення дослідження. Зміст дослідження. Логічна послідовність викладу матеріалу. Наукові висновки та пропозиції автора дослідження.

Вимоги до оформлення магістерської роботи.

Перевірка магістерської роботи. Відзив наукового керівника та рецензія. Захист магістерської роботи. Порядок оцінювання магістерської роботи.

Підготовка та оформлення наукової доповіді за матеріалами магістерської роботи на наукову конференцію.

## Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни  
«Методологія та організація наукових досліджень»

№ з/п	Назва модуля, теми	разом	Кількість годин за видами занять		
			аудиторні		позааудиторні
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<b>Модуль I. Методологія наукових досліджень</b>					
1	Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів	9	2	2	5
2	Парадигмальні засади наукових досліджень	10	2	2	6
3	Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання	7	2	-	5
4	Методологічні підходи у наукових дослідженнях	9	2	2	5
5	Методи наукових досліджень	10	2	2	6
	<b>Загалом</b>	<b>45</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>27</b>
<b>Модуль II. Організація наукових досліджень</b>					
6	Організаційні засади наукових досліджень	8	2	-	6
7	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	10	-	-	8

<b><i>1</i></b>	<b><i>2</i></b>	<b><i>3</i></b>	<b><i>4</i></b>	<b><i>5</i></b>	<b><i>6</i></b>
8	Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи	10	2	2	6
9	Оформлення та апробація результатів наукового	8	2	2	4
10	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	9	2	2	7
	<b><i>Загалом</i></b>	<b><i>45</i></b>	<b><i>8</i></b>	<b><i>6</i></b>	<b><i>31</i></b>
	<b><i>Усього з курсу</i></b>	<b><i>90</i></b>	<b><i>18</i></b>	<b><i>14</i></b>	<b><i>58</i></b>

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни  
«Методологія та організація наукових досліджень»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4
<b>Модуль I. Методологія наукових досліджень</b>			
Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів			
<p><i>Лекція 1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та основні функції науки. Класифікація наук.</li> <li>2. Об'єкт, предмет і система юридичних наук.</li> <li>3. Поняття і види наукових досліджень.</li> <li>4. Методологія науки: поняття, функції, структура.</li> <li>5. Структура методології юридичної науки.</li> </ol>	<p><i>Семінарське заняття 1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та основні функції науки. Класифікація наук.</li> <li>2. Об'єкт, предмет і система юридичних наук.</li> <li>3. Поняття і види наукових досліджень.</li> <li>4. Методологія науки: поняття, функції, структура.</li> <li>5. Класифікація методів юридичної науки.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ефективність наукових досліджень.</li> <li>2. Метод, методика і техніка дослідження.</li> <li>3. Наукові методи та методи практичної діяльності.</li> <li>4. Предметна та цільова обумовленість наукових методів. Проблема належності, допустимості, істинності, доцільності при виборі методу дослідження.</li> <li>5. Наукові поняття як знаряддя наукового мислення.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i></p>	<p>1-3, 5, 10-14, 16, 18, 19, 22, 25, 38, 46, 48</p>

		Скласти перелік тих елементів структури юридичної науки, які найбільшою мірою стосуються проблематики обраної ЗВО теми магістерської роботи. Письмово обґрунтувати свій вибір.	
--	--	--	--

Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень

<p><i>Лекція 2:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття типу (стилю) наукового мислення, наукової парадигми та наукової картини світу.</li> <li>2. Типологія стилів наукового мислення (класичний, некласичний, постнекласичний стилі).</li> <li>3. Філософсько-світоглядні підходи в наукових дослідженнях.</li> <li>4. Праворозуміння: поняття і типи.</li> </ol>	<p><i>Семинарське заняття 2:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття типу (стилю) наукового мислення, наукової парадигми та наукової картини світу.</li> <li>2. Типологія стилів наукового мислення (класичний, некласичний, постнекласичний стилі).</li> <li>3. Філософсько-світоглядні підходи в наукових дослідженнях.</li> <li>4. Праворозуміння: поняття і типи.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Пліуралістичність світоглядних засад наукового мислення.</li> <li>2. Парадигми і наукові революції. Міжпарадигмальний діалог.</li> <li>3. Причини та умови множинності підходів до розуміння сутності держави і права.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> У письмовому вигляді розробити порівняльну таблицю рис класичної, некласичної і постнекласичної картин світу.</p>	<p>23, 34, 37, 44, 46, 52, 55, 60, 65, 66</p>
---	--	---	---

Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання

<p><i>Лекція 3:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття суб'єкта наукового пізнання. Суб'єкт наукового пізнання з погляду неklasичної парадигми.</li> <li>2. Самосвідомість науковця, її роль у пізнавальному процесі.</li> <li>3. Саморефлексивна установка свідомості та способи її реалізації у процесі пізнання.</li> <li>4. Правосвідомість як предметне поле та інструмент правового самопізнання та науково-юридичного пізнання.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття суб'єкта наукового пізнання. Суб'єкт наукового пізнання з погляду неklasичної парадигми.</li> <li>2. Самосвідомість науковця, її роль у пізнавальному процесі.</li> <li>3. Саморефлексивна установка свідомості та способи її реалізації у процесі пізнання.</li> <li>4. Правосвідомість як предметне поле та інструмент правового самопізнання та науково-юридичного пізнання.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Парадигмальні відмінності в розумінні взаємозв'язку і взаємодії суб'єкта та об'єкта наукового пізнання.</li> <li>2. Здатність до саморефлексії (самопізнання) як фахова компетентність сучасного науковця.</li> <li>3. Правовий менталітет. Пізнавальні ментальні установки.</li> <li>4. Деформації правосвідомості, їх роль у пізнанні суб'єктом світу права.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> Розробити програму самоспостереження у процесі виконання магістерської роботи, визначивши в ній, зокрема, об'єкти, цілі та завдання, основні прийоми самоспостережень.</p>	<p>26-37</p>
--	--	--	--------------



**Тема 4. Методологічні підходи у наукових дослідженнях**

<p><i>Лекція 4:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття наукового підходу.</li> <li>2. Загальна характеристика системи методологічних підходів юриспруденції.</li> </ol>	<p><i>Семинарське заняття 3:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття наукового підходу.</li> <li>2. Загальна характеристика системи методологічних підходів юриспруденції.</li> <li>3. Класичні та посткласичні підходи у науково-юридичних дослідженнях: порівняльна характеристика.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Співвідношення наукового підходу та наукового методу.</li> <li>2. Методологічні принципи.</li> <li>3. Системний підхід і системний метод: співвідношення понять.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> Письмово порівняти переваги і недоліки трьох самостійно обраних методологічних підходів.</p>	<p>10-13, 15, 18, 20, 39, 43, 44, 46, 52, 55, 58, 60, 67</p>
--	--	--	--

**Тема 5. Методи наукових досліджень**

<p><i>Лекція 5:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів пізнання державно-правових явищ.</li> <li>2. Наукові методи пізнання державно-правових явищ, що застосовуються суміжними науками або групами наук.</li> <li>3. Поняття та загальна характеристика спеціальних методів науково-юридичного пізнання.</li> </ol>	<p><i>Семинарське заняття 4:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів пізнання державно-правових явищ.</li> <li>2. Наукові методи пізнання державно-правових явищ, що застосовуються суміжними науками або групами наук.</li> <li>3. Поняття та загальна характеристика спеціальних</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Метод конкретно-соціологічного дослідження.</li> <li>2. Математичні та статистичні методи.</li> <li>3. Кібернетичний та інші методи технічних наук, що використовуються в юриспруденції.</li> <li>4. Метод судової</li> </ol>	<p>10-13, 15, 18, 20, 39, 42, 43, 46, 52, 55, 58, 60</p>
---	---	---	--

	методів науково-юридичного пізнання.	статистики. <i>Практичне завдання:</i> Скласти структурно-логічну схему підходів і методів, застосованих у магістерській роботі, відобразивши (пояснивши) в ній взаємозв'язки між цими підходами і методами та визначеними у «Вступі» роботи дослідницькими завданнями.	
--	--------------------------------------	---	--

## Модуль II. Організація наукових досліджень

### Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень

<i>Лекція 6:</i> 1. Організація наукової діяльності в Україні. 2. Наукові дослідження у вищому навчальному закладі. 3. Склад та підготовка наукових кадрів в Україні. 4. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері.	1. Організація наукової діяльності в Україні. 2. Наукові дослідження у вищому навчальному закладі. 3. Склад та підготовка наукових кадрів в Україні. 4. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері.	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1. Поняття про науковий напрям і наукову школу. 2. Порядок присудження наукових ступенів та вчених звань в Україні. 3. Статус науковця. 4. Університет як суб'єкт наукової діяльності.  <i>Практичне завдання:</i> Розробити структурно-логічну схему «Рівні і ступені	1-3, 5-8, 10-13, 16, 19, 21, 22
--	--	--	---------------------------------

		вищої освіти в сучасній Україні».	
<b>Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень</b>			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень.</li> <li>2. Система джерел наукової інформації.</li> <li>3. Електронний пошук наукової інформації.</li> <li>4. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження.</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень.</li> <li>2. Система джерел наукової інформації.</li> <li>3. Електронний пошук наукової інформації.</li> <li>4. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень.</li> <li>2. Система джерел наукової інформації.</li> <li>3. Електронний пошук наукової інформації.</li> <li>4. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження.</li> <li>5. Специфіка джерел правової інформації.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> Скласти список нормативних і літературних джерел за темою магістерської роботи, чітко дотримуючись правил їх бібліографічного опису.</p>	2-4, 9, 11, 13, 22, 45, 63, 64
<b>Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення</b>			
<p><i>Лекція 7:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Етапи проведення наукового дослідження.</li> <li>2. Категоріально-</li> </ol>	<p><i>Семинарське заняття 5:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Етапи проведення наукового дослідження.</li> <li>2. Категоріально-</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Наукова проблема і</li> </ol>	2, 3, 8, 10-14, 16, 18-20, 22, 25, 38

<p>понятійний апарат наукового дослідження.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Тема наукового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації.</li> <li>4. Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми.</li> <li>5. Постановка і формулювання наукової гіпотези та її доказ.</li> </ol>	<p>понятійний апарат наукового дослідження.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Тема наукового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації.</li> <li>4. Наукове дослідження як процес розв'язання наукової проблеми.</li> <li>5. Постановка і формулювання наукової гіпотези та її доказ.</li> </ol>	<p>наукова теорія.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Поняття наукового факта.</li> <li>3. Поняття аксіоми у науці.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> Сформулювати головну наукову проблему за темою магістерської роботи і гіпотезу (або декілька альтернативних гіпотез), які допоможуть її розв'язати.</p>	
--	--	---	--

**Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження**

<p><i>Лекція 8:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Наукове мислення та науковий стиль мовлення.</li> <li>2. Поняття наукової термінології. Види юридичних термінів.</li> <li>3. Форми наукових праць.</li> <li>4. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження.</li> <li>5. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.</li> </ol>	<p><i>Семінарське заняття 6:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Наукове мислення та науковий стиль мовлення.</li> <li>2. Поняття наукової термінології. Види юридичних термінів.</li> <li>3. Форми наукових праць.</li> <li>4. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження.</li> <li>5. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Оформлення джерел і літератури в науковому дослідженні (вимоги ДСТУ).</li> <li>2. Наукові семінари, конференції, конгреси.</li> <li>3. Наукова суперечка: значення і види.</li> </ol> <p><i>Практичне завдання:</i> Скласти словник наукових термінів за темою магістерської роботи та</p>	<p>2, 3, 9, 11-13, 18, 19, 22</p>
--	---	--	-----------------------------------

		охарактеризувати основні з них.	
<b>Тема 10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження</b>			
<p><i>Лекція 9:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки фахівця. Форми науково-дослідної роботи студентів та її організація.</li> <li>2. Організація підготовки та захисту магістерської роботи.</li> </ol>	<p><i>Семінарське заняття 7:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки фахівця. Форми науково-дослідної роботи студентів та її організація.</li> <li>2. Організація підготовки та захисту магістерської роботи.</li> </ol>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Структура магістерської роботи, її розробка.</li> <li>2. Обрання та затвердження теми магістерської роботи.</li> <li>3. Складання плану і графіка виконання магістерської роботи.</li> <li>4. Робота дослідника з літературою, нормативними актами та іншими джерелами.</li> <li>5. Вимоги до змісту магістерської роботи.</li> <li>6. Вимоги до оформлення магістерської роботи.</li> <li>7. Перевірка і захист магістерської роботи.</li> <li>8. Підготовка та оформлення наукової</li> </ol>	3, 11, 18, 45

		<p>доповіді на студентську наукову конференцію.</p> <p>9. Правила виступу з доповіддю на студентській науковій конференції.</p> <p><i>Практичне завдання:</i> Підготувати доповідь на захист магістерської роботи за встановленою структурою.</p>	
--	--	---	--

## Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною.

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за: певним розділом (темою) робочої програми навчальної дисципліни; семінарськими заняттями (усне опитування, тестування, контрольна робота, перевірка та захист індивідуального завдання тощо).

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських заняттях, якість та своєчасність виконання завдань самостійної роботи, поточних модульних робіт. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, семінарів, перевірки завдань самостійної роботи та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни та оцінювання набутих компетентностей.

Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом заняття, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів та інше.

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Поточний контроль, який має місце під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється шляхом виконання студентами відповідних тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу. Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт здійснюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:  $(M_1 + M_2) / 2$

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється шляхом перевірки його робочого зошита, де виконуються завдання, передбачені

планом самостійної роботи, а також під час поточного тестування чи співбесіди, у перебігу яких викладач визначає загальний рівень засвоєння студентом вузлових питань кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання (зокрема, під час семінарських занять). У додатковому контролі засвоєння студентом кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, потреби немає, оскільки цю функцію виконує рубіжний контроль (поточна модульна контрольна робота). У ній рівномірно представлений увесь навчальний матеріал модуля.

*Підсумкове оцінювання* знань студентів з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здійснюється у формі екзамену. Підсумкова оцінка визначається за середньозваженою оцінкою, виходячи із загальної оцінки за поточний модульний контроль і оцінки за здачу екзамену. Оцінювання знань студентів при здачі екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:  $M \times 0,6 + E \times 0,4$ , де  $M$  – загальна оцінка за поточний модульний контроль;  $E$  – оцінка за екзамен; 0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і здачу екзамену. Тобто максимальна оцінка за поточну успішність не може перевищувати 60 балів, а за здачу екзамену – 40 балів.

Існує також можливість набрання студентом *додаткових балів* (не більше 30).

**Таблиця 5.1. Приклади розрахунку загальної підсумкової оцінки при підсумковій формі контролю у вигляді екзамену**

Варіанти прикладів	Оцінка за ПМК 1	Оцінка за ПМК 2	Оцінка за здачу екзамену	Загальна підсумкова оцінка за 100-ою шкалою	Загальна підсумкова оцінка за національною шкалою	Загальна підсумкова оцінка за ЄКТС
Приклад 1	95	89	90	91,2	Відмінно	А
(сума)	$92 \times 0,6 = 55,2$		$90 \times 0,4 = 36$			
Приклад 2	90	85	85	86,5	Добре	В
(сума)	$87,5 \times 0,6 = 52,5$		$85 \times 0,4 = 34$			
Приклад 3	68	75	70	70,9	Задовільно	D
(сума)	$71,5 \times 0,6 = 42,9$		$70 \times 0,4 = 28$			
Приклад 4	50	64	45	52,2	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
(сума)	$57 \times 0,6 = 34,2$		$45 \times 0,4 = 18$			



**Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни**

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

**Таблиця 5.3. Система нарахування додаткових балів за видами робіт**

<i>Форма роботи</i>	<i>Вид роботи</i>	<i>Бали</i>
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	0-30
	4. Написання і захист реферату з визначеної проблеми	0-10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь у наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь у конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових виданнях	20
Разом		до 30

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

## **Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу**

### **1. Загальне програмне забезпечення:**

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

### **2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу:**

- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу.
- Пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Open\_test.

### **3. Пошукові правові системи:**

- Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. – Режим доступу до електронних документів : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>
- Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. – Режим доступу до електронних документів : [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb\\_n/webproc2](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2).
- Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/documents/>.
- Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.
- Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. – Режим доступу до електронних документів : <http://ovu.com.ua/>.
- Ліга:Закон : правовий портал : он-лайн сервіси : Законодательство. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ligazakon.ua/>
- Право. Украина : інформаційно-правова система : Документи : Нормативно-правові документи. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/document.html>.

## **Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації**

### **Нормативно-правові акти:**

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>
3. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 33. - Ст. 345.
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 48. - Ст. 253.
6. Про Академію правових наук України: Указ Президента України від 23 липня 1993 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
7. Положення про Міністерство освіти і науки України: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-п>
8. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п>
9. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 жовтня 2012 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12>

### **Література (основна):**

10. Азарян А.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Азарян, Р.С. Азарян. - Кривий Ріг : Вид. центр КТУ, 2010. - 231 с.
11. Борисенко В.Д. Організація наукових досліджень в Україні : навч. посіб. / В.Д. Борисенко, С.А. Устенко ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського. - Миколаїв : МНУ, 2016. - 258 с.
12. Вдовичин І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Ігор Вдовичин]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 247 с.

13. Дайновський Ю.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Ю.А. Дайновський; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. - 231 с.
14. Дегтярьов А.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / А.В. Дегтярьов, М.Г. Кокодій. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. - 80 с.
15. Демківський А.В. Основи методології наукових досліджень : навч. посіб. / А.В. Демківський, П.І. Безус. - К. : Акад. муніцип. упр., 2012. - 276 с.
16. Захаркевич О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Захаркевич, Г.С. Швець, О.М. Сарана. - Хмельницький : ХНУ, 2013. - 223 с.
17. Колесников О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Колесников. - 2-ге вид., випр. та допов. - К. : Центр учб. л-ри, 2011. - 143 с.
18. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К. : Кондор, 2006. - 206 с.
19. Лудченко О. Основи наукових досліджень і патентознавство : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Лудченко [та ін.]. - 4-те вид., переробл. і доповн. - К. : Ун-т "Україна", 2011. - 236 с.
20. Малигіна В.Д. Методологія наукових досліджень : монографія / В.Д. Малигіна, О.Ю. Холодова, Л.М. Акімова ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2016. - 247 с.
21. Науково-дослідницька діяльність студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів : довідник молодого вченого / А.В. Байлов, О.М. Литвинов, В.В. Чумак. - Харків : ХНУВС, 2016. - 363 с.
22. Партико З.В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації : навч. посіб. / З.В. Партико. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Київ : Ліра-К, 2018. - 231 с.

#### **Література (додаткова):**

23. Алаіс С.І. Проблема праворозуміння в основних школах права : дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / С.І. Алаіс ; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. - К., 2003. - 203 арк.
24. Афанасьєв А.О. Основи наукових досліджень : навч. посібник / А.О. Афанасьєв, Є.Ю. Кузькін ; Харківський нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2005. - 96 с.
25. Білецький Б. Основи наукових досліджень: категорії, поняття, терміни, нормативні документи : навч. посіб.-довід. / Б. Білецький, О. Добржанський. - Чернівці : Технодрук, 2010. - 380 с.

26. Гладкий С.О. Вчення Л. Петражицького як теоретико-методологічний інструмент правового самопізнання / С.О. Гладкий // Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Полтава, 6 червня 2014 р. - Полтава: ПУЕТ, 2014. - С. 6-12.
27. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання / С.О. Гладкий // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць. - Х.: ХНУ, 2014. - № 1137. - С. 22-25.
28. Гладкий С.О. Поняття правового менталітету як засіб правового самопізнання / С.О. Гладкий // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. - Вип. 65. - С. 9-18.
29. Гладкий С.О. Правове самопізнання як предмет комплексного дослідження: концептуальні аспекти / С.О. Гладкий // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. - Вип. 63. - С. 3-9.
30. Гладкий С.О. Правовий менталітет як об'єкт правового самопізнання / С.О. Гладкий // Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. - К.: КУП, 2014. - № 2. - С. 14-16.
31. Гладкий С.О. Правовий нігілізм як об'єкт правового самопізнання / С.О. Гладкий // Форум права : електронний науковий журнал. - Х.: ХНУВС, 2014. - № 3. - С. 69-73 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP\\_index.htm\\_2014\\_3\\_13.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_3_13.pdf)
32. Гладкий С.О. Правосвідомість як предметне поле та інструмент правового самопізнання / С.О. Гладкий // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право : збірник наукових праць. - Маріуполь: МДУ, 2013. - Вип. 6. - С. 10-19.
33. Гладкий С.О. Самосвідомість як структурно-функціональне ядро правового самопізнання / С.О. Гладкий // Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис. - К.: КУП, 2014. - № 3. - С. 13-16.
34. Гладкий С.О. Світоглядні координати правового самопізнання / С.О. Гладкий // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. - К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. - Вип. 64. - С. 11-19.
35. Гладкий С.О. Склад правосвідомості у контексті правового самопізнання / С.О. Гладкий // Часопис Київського університету

права : Український науково-теоретичний часопис. - К.: КУП, 2014. - № 1. - С. 12-16.

36. Гладкий С.О. Структура самосвідомості у контексті правового самопізнання / С.О. Гладкий // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. - Вип. 66. - С. 3-12.
37. Гладкий С.О. Трансформації праворозуміння у вимірі правового самопізнання / С.О. Гладкий // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць. - Х.: ХНУ, 2014. - № 1106. - С. 34-37.
38. Глосарій з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання / Харк. нац. екон. ун-т ; уклад. О.А. Єрмоленко. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 23 с.
39. Гребеньков Г.В. Методологія кримінально-правових досліджень : наук.-практ. посіб. / Г.В. Гребеньков, Є.С. Назимко ; Донец. юрид. ін-т. - Донецьк : Цифрова типографія, 2012. - 201 с.
40. Гришук Ю.С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.С. Гришук ; Нац. технічний ун-т "Харківський політехнічний ін-т". - Х. : НТУ "ХПІ", 2008. - 232 с.
41. Данилкович А.Г. Основи наукових досліджень у вищому навчальному закладі : навч. посіб. / А.Г. Данилкович ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. - К. : КНУТД, 2010. - 294 с.
42. Дідик М.М. Основи наукових досліджень у криміналістиці : підруч. для вищих навч. закл. МВС України / М.М. Дідик, І.Ю. Горбатенко ; Національний ун-т внутр. справ. Херсонський юрид. ін-т. - Херсон : ВАТ "Херсонська міська друкарня", 2003. - 214 с.
43. Дубов Г.О. Становлення методології юридичних досліджень: особливості радянського та сучасного етапів : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Г.О. Дубов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2014. - 16 с.
44. Завальний А.М. Методологічні та теоретичні основи пізнання юридичних фактів : монографія / А.М. Завальний. - К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2011. - 95 с.
45. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. - Введ. 01.07.98. - К.: Держстандарт України, 1998. - 16 с.
46. Кельман М.С. Юридична наука: проблеми методології : монографія / М.С. Кельман ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Т. : Терно-граф, 2011. - 492 с.

47. Кириленко О.П. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / [О.П. Кириленко, В. В. Письменний] ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Т. : ТНЕУ, 2013. - 227 с.
48. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв ; наук. ред. В. О. Дроздов ; Державна наукова установа "Інститут інноваційних технологій і змісту освіти", АПН України, Південний науковий центр. - 4-е вид., перероб. і доп. - К. : Професіонал, 2007. - 239 с.
49. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Становлення категоріальних форм міждисциплінарного знання : навч. посіб. / В.В. Ковальчук, О.М. Маслій, С.О. Ключник. - О., 2012. - 148 с.
50. Корягін М.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. - К. : Алерта, 2014. - 620 с.
51. Маниліч М.І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М.І. Маниліч [та ін.]. - Чернівці : Букрек, 2005. - 252 с.
52. Методологические проблемы правоведения / Московский гос. ун-т им. М.В.Ломоносова ; ред. М.Н. Марченко. - М. : Изд-во Моск. ун-та, 1994. - 176 с.
53. Моштук В. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. для самост. роботи студ. / В. Моштук, В. Терес ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Дрогобич : [РВВ ДДПУ ім. І. Франка], 2010. - 117 с.
54. Отенко І.П. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / І.П. Отенко; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. - 80 с.
55. Питання удосконалення методології сучасної юриспруденції : тези 2-гої Міжнар. наук. конф., присвяч. пам'яті проф. О.В. Сурілова, 30-31 берез. 2012 р. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад" ; [за заг. ред. Ю.М. Оборотова]. - О. : Фенікс, 2012. - 266 с.
56. Пихтіна Н.П. Основи наукових досліджень в опорних схемах : навч.-метод. посіб. / Н.П. Пихтіна, С.О. Нестерець ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - 2-ге вид. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. - 71 с.
57. Попович М.М. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / уклад. М.М. Попович ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2008. - 80 с.
58. Порівняльне правознавство у системі юридичних наук: проблеми методології / О.В. Кресін [та ін.] ; ред. Ю.С. Шемшученко ; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - К. : [б.в.], 2006. - 256 с.
59. Пушкар О.І. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / О.І. Пушкар, О.А. Єрмоленко ; Харківський нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2005. - 88 с.

60. Розвиток методології сучасної юриспруденції. Третя Міжнародна наукова конференція, 12 квітня 2013 року : матеріали / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." ; [відп. ред. Ю.М. Оборотов]. - О. : Фенікс, 2013. - 214 с.
61. Свердан М.М. Основи наукових досліджень : підруч. / М.М. Свердан, М.Р. Свердан ; Буковинська держ. фінансова академія. - Чернівці : Рута, 2008. - 456 с.
62. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко. - К. : РННЦ "ДНІТ", 2000. - 260 с.
63. Стадніченко О.О. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О. Стадніченко, І.Л. Мацегора ; ДВНЗ "Запорізь. нац. ун-т" МОН України. - Запоріжжя : [ЗНУ], 2010. - 206 с.
64. Суворін О.В. Основи наукових досліджень та наукова інформація : [навч. посібник] / О.В. Суворін [та ін.] ; Східноукраїнський нац. ун-т ім. Володимира Даля. Технологічний ін-т. - Луганськ : [б.в.], 2008. - 129 с.
65. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / О.В. Зайчук [та ін.] ; ред. О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. - 2-ге вид., переробл. і доп. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 688 с.
66. Теорія держави і права: підруч. / [Петришин О. В. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.В. Петришина ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х.: Право, 2014. - 366 с.
67. Фальковський А.О. Аксіологічний підхід в методології сучасної юриспруденції: дис... канд. юрид. наук : 12.00.12 / А.О. Фальковський ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2011. - 216 арк.
68. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / А.С. Філіпенко. - К. : Академвидав, 2004. - 207 с.
69. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Г.С. Цехмістрова ; Київський ун-т туризму, економіки і права. - К. : Слово, 2003. - 235 с.
70. Швець Ф.Д. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Ф.Д. Швець. - Рівне : НУВГП, 2013. - 208 с.